

SELETUSKIRI

Põhja-Sakala valla 2021. aasta eelarve

Suure-Jaani 2021

Sisukord

SISSEJUHATUS	3
Põhja-Sakala valla 2021. eelarve	5
Tulude eelarveosa	6
Maksutulud.....	7
Tulumaks füüsilise isiku tulult	7
Maamaks	7
Kaupade ja teenuste müük	8
Riigilõiv.....	8
Tulud majandustegevusest	8
Tulud haridusalasest tegevusest.....	8
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	12
Tulud tervishoiualasest tegevusest.....	14
Üldmajandus alasest tegevusest.....	15
Sotsiaalvaldkond.....	15
Toetus- ja tasandusfond	16
Kulude eelarveosa.....	17
Üldised valitsussektori teenused	17
Avalik kord ja julgeolek	18
Majandus.....	18
Keskkonnakaitse.....	19
Elamumajandus	20
Tervishoid	21
Vaba-aeg, kultuur ja religioon.....	21
Haridus.....	23
Sotsiaalne kaitse	24
Investeeringustegevus	26
Finantseeringustegevus ja likviidsete varade muutus	27
Laenud	29

SISSEJUHATUS

21. oktoobril 2017 moodustati haldusreformi käigus Suure-Jaani valla, Kõo valla, Kõpu valla ja Võhma linna baasil uus omavalitsusüksus Põhja-Sakala vald.

Põhja-Sakala vallas elab pea 8000 inimest ja valla territoorium on 1153 km². Vallas on 2 linna (Võhma ja Suure-Jaani), 2 alevikku (Olustvere ja Kõpu) ning 70 küla.

Põhja-Sakala vallal on piir Põltsamaa vallaga, Viljandi vallaga, Mulgi vallaga, Saarde vallaga, Pärnu linnaga, Tori vallaga, Põhja-Pärnumaa vallaga, Türi vallaga ja Järva vallaga.

Põhja-Sakala valla eelarve koostamisel on lähtunud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest, kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest, "Põhja-Sakala valla eelarve koostamise, vastuvõtmise ja täitmise kord" vastu võetud 27.09.2018 nr 51 ning Põhja-Sakala valla arengukavast ja eelarvestrateegiast. Eelarve koostamisel on kasutatud Rahandusministeeriumi poolt koostatud erinevaid finantsprognoose ja 2021. aasta riigieelarve seaduse eelnõud.

Alates 2019.aastast on Põhja-Sakala valla eelarve tekkepõhine. Eelarves kajastatakse tehingud vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal tehingute eest raha laekub või välja makstakse.

Põhja-Sakala valla 2021.aasta eelarve koosneb järgmistest eelarveosadest:

- Põhitegevuse tulude eelarveosas jaotatakse tulud majandusliku sisu järgi järgmisteks liikideks:
  - 1) maksutulud;
  - 2) tulud kaupade ja teenuste müügist;
  - 3) saadud toetused tegevuskuludeks;
  - 4) muud tegevustulud;
  - 5) võib planeerida ja kogusummas arvesse võtta tuludega seotud nõuete ja kohustuste muutusi, kui prognoositakse nende olulist mõju likviidsete varade muutusele.
- Põhitegevuse kulude eelarveosas jaotatakse kulud järgmisteks valdkondadeks:
  - 1) üldised valitsussektori teenused;
  - 2) avalik kord ja julgeolek;
  - 3) majandus;
  - 4) keskkonnakaitse;
  - 5) elamu- ja kommunaalmajandus;
  - 6) tervishoid;
  - 7) vaba aeg, kultuur ja religioon;
  - 8) haridus;
  - 9) sotsiaalne kaitse.

Põhitegevuse kulude eelarveosas jaotatakse valdkondade kulud majandusliku sisu järgi järgmisteks liikideks:

  - 1) antud toetused tegevuskuludeks;
  - 2) muud tegevuskulud;
- Investeermistegevuse osas kajastatakse tulud investeermistegevusest (põhivara müük, saadavad sihtotstarbelised toetused investeermistegevuseks ning finantstulud) ning

investeeringud (põhivara soetus ja rekonstrueerimine, antavad toetused investeerimistegevuseks, aktsiate soetus ning finantskulud).

- Finantseerimistegevuse osas kajastatakse laenude võtmine ning võetud laenude tagasimaksmine.
- Likviidsete varade muutusena kajastatakse raha ja pangakontode saldo muutus.

Eelarve summad on esitatud eurodes. Vastavalt eelarve koostamise korrale esitatakse eelarve seletuskirjas andmed eelmise eelarveaasta tegelike, käesolevaks eelarveaastaks kinnitatud ja eelseisvaks eelarveaastaks kavandatud tulude ja kulude kohta. 2020. a täpsustatud plaan on tabelites esitatud seisuga 26.11.2020, võttes arvesse lisaeelarvega tehtud muudatusi.

Eelarve sisaldab kõiki tulusid ja kulusid (kõikehaaravuse põhimõte) ning on koostatud brutomeetodil kalendriaastaga ühtiva eelarveaasta kohta (aastase kehtivuse põhimõte). Üldreeglina ei ole tulu- ja kuluartiklid üksteisest sõltuvuses (universaalsuse põhimõte). See tähendab, et eelarve tulude puhul ei ole kindlaks määratud sihtotstarbelist kulutamist ehk tulud tervikuna on mõeldud finantseerimaks kulusid tervikuna. Erandina on siiski teatud tulude osas ette nähtud sihtotstarbeline kasutamine kas tegevuskuludeks või põhivaraks. Kavandatavate kulutuste summa võrdub tulude ja kulude katteks kasutatavate muude vahendite summaga (tasakaalustatuse põhimõte). See tähendab, et eelarve on formaalselt tasakaalus ning täidetud on KOFS-i nõue, mille kohaselt eelarve tulem peab võrduma likviidsete varade muutuse eelarveosa kogusumma ja finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma vahega.

Põhja-Sakala valla 2021. eelarve

Põhja-Sakala 2021.a eelarves on planeeritud põhitegevuse tulused 13 778 828 eurot ja põhitegevuse kulused 12 899 272 eurot. Põhitegevuse tuleml on 879 556 eurot. Investeeringutegevuse kogusumma on 5 647 558 eurot. Finantseeringutegevus on 3 174 002 eurot.

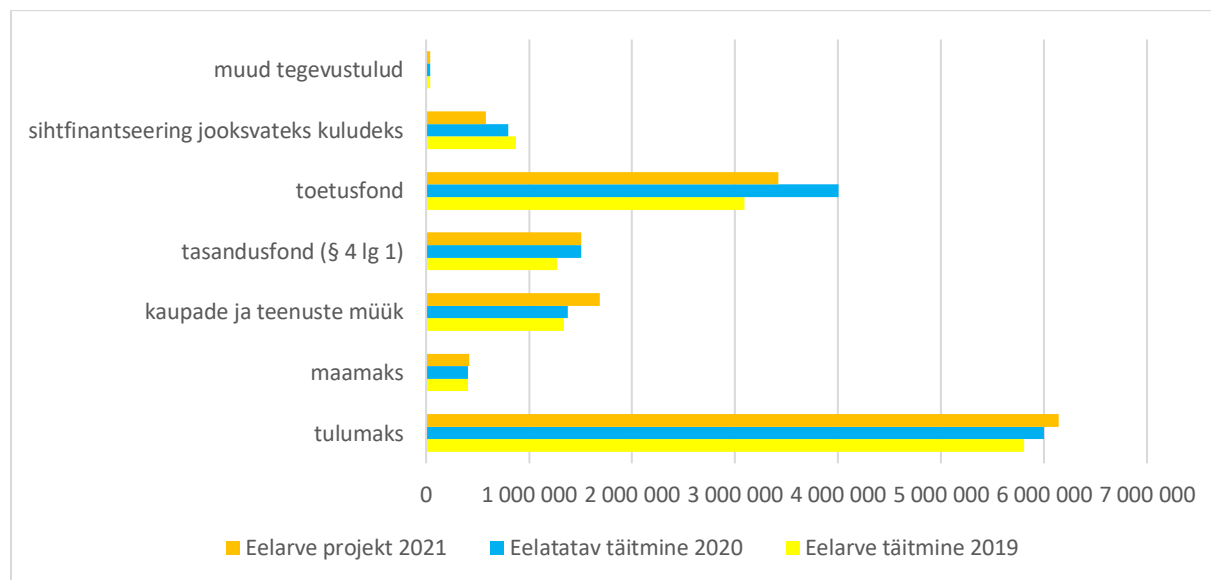
	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve projekt 2021	Muutus % 2021/2020
Põhitegevuse tulud	12 820 157	14 127 393	13 778 828	-2,5%
Põhitegevuse kulud	12 033 479	13 237 191	12 899 272	-2,6%
Investeeringutegevuse tulud	3 288 644	3 531 280	1 585 042	-55,1%
Investeeringutegevuse kulud	5 157 860	6 380 944	5 681 558	-11,0%
Finantseeringutegevus	504 742	1 398 646	1 926 388	37,7%
Likviidsete varade muutus	-284 803	-97 876	-247 459	152,8%
Nõuete ja kohustuste muutus	862 599	462 940	1 043 113	125,3%

Tulude eelarveosa

Põhitegevuse tulude eelarveosas ei planeerita põhivara soetuseks ehk investeringuteks saadavat sihtfinantseerimist, tulu põhivara müügist, tulu osaluste ning muude aktsiate ja osade müügist, finantstulusid. Eelnimetatud tulud on kajastatud investeerimistegevuse osas.

Joonis 1 Põhitegevuse tulude jaotus 2019-2021

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve projekt 2021	Muutus %
Põhitegevuse tulud kokku	12 820 157	14 127 393	13 778 828	-2,5%
Tulumaks	5 807 000	5 998 480	6 139 822	2,4%
Maamaks	406 000	408 000	417 000	2,2%
Kaupade ja teenuste müük	1 338 156	1 374 980	1 684 294	22,5%
Tasandusfond (§ 4 lg 1)	1 269 337	1 503 737	1 503 737	0,0%
Toetusfond	3 088 200	4 005 063	3 418 521	-14,6%
Sihtfinantseering jooksvateks kuludeks	873 464	799 133	577 454	-27,7%
Muud tegevustulud	38 000	38 000	38 000	0,0%

Põhitegevuse tulude suuruseks on kavandatud 13 778 828 eurot, vähenemine võrreldes 2020. a eelarvega on 2,5%. Põhitegevuse tuludest moodustavad maksutulud kokku 47,6%, tulud kaupade ja teenuste müügist 12,2%, saadavad toetused 39,9% ning muud tulud 0,3%.

2021. aasta eelarve põhitegevuse tulude ja kulude langus on COVID-19 pandeemiaga seotud riske arvestades.

Üks peamisi põhitegevus tulude ja kulude languse komponente on Kõpu Hooldekodu sulgemine alates märtsist.

Joonis 2 Põhitegevuse tulude jaotus majandusliku sisu järgi

Maksutulud

Tulumaks füüsilise isiku tulult

Valla eelarve suurim tululiik on füüsilise isiku tulumaks. Füüsilise isiku tulumaksu laekumist reguleerib tulumaksuseadus (TuMS). Kohaliku omavalitsuse üksusele tulumaksu eraldamise korra sätestab tulumaksuseaduse alusel vastu võetud rahandusministri määrus nr 54 (19.12.2008) „Füüsilise isiku tulumaksu kohalikele omavalitsusüksustele eraldamise kord“. Tulumaksu laekumist mõjutavad maksumaksjate arv, brutosissetulek ja riigi poolt igal aastal omavalitsustele kehtestatav tulumaksu laekumise määr. Füüsilise isiku poolt tasutud tulumaksust eraldatakse maksumaksja elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele tulumaksuseaduse § 5 lõike 1 punkti 1 kohaselt 11,96%.

Tulumaksu laekumist 2021.a on planeeritud 6 139 822 eurot, seega tõus on 2,4%.

Rahandusministeerium soovib kohalikel omavalitsustel prognoosida 2021. a tulumaksu eelarve ligikaudu 2020. aasta tasemel.

Maamaks

Maamaks on maa maksustamishinnast lähtuv maks. Maksustamishind määratakse potentsiaalse tulukuse järgi lähtuvalt maa sihtotstarbest ja asukohast. Maa korraline hindamine viidi Eestis läbi 2001. aastal.

Praegu kehtib Põhja-Sakala vallas 2,5% maa maksustamise määr. Maamaksuseadusest tulenevalt kehtib elamualuse maa maamaksusoodustus. Samuti looduskaitse aluseliste maade maamaksusoodustus. Hetkel kehtib maamaksu määramise alampiir 5 eurot, mis tähendab, et alla 5 euro suurust maamaksu ei määrata ja selle kohta omanikule arvet ei esitata. Põhja-Sakala vallale laekub maamaksu keskmiselt 414 000 eurot aastas. Korrastatakse ja täpsustatakse valla registrit ning kontrollitakse Maa-ameti registris.

Kaupade ja teenuste müük

Selles tulugrupis kajastuvad laekumised riigilõivudest, majandustegevusest, üüri- ja rendituludelt ning teistele kohalikele omavalitsustele müüdavatelt teenustelt. Põhilise osa moodustavad tulud majandustegevusest.

Riigilõiv

Riigilõivud moodustavad kaupade ja teenuste müügi tuludest 2021.aasta eelarvest 1%. Riigilõivude laekumist reguleerib riigilõivuseadus (RLS). Kohalikule omavalitsusele laekub riigilõivudest tulu peamiselt väljastatud ehitus- ja kasutuslubade eest.

Tulud majandustegevusest

Majandustegevusest saadava tulu koosseisu kuulub põhitegevuse tulemusena tekkepõhiselt arvestatud tulu müüdud toodete ja osutatud teenuste eest. Tegevusala baseerub üksuse põhitegevusalale, millega tulu saamine on seotud (näiteks kultuurimaja saab tulu ürituste korraldamisest, ruumide rendist ja see kajastub kultuurialasest tegevusest, haridusasutus saab tulu õpilaste toitlustamisest, siis kajastub see tuluna haridusalasest tegevusest).

Tulud haridusalasest tegevusest

Tulu koosneb valla hallatavate haridusasutuste omatuludest (osalustasud, kohatasud), teiste omavalitsuste poolt saadavast tulust, kui nende õpilased käivad Põhja-Sakala valla hallatavates haridusasutustes.

Vanemate poolt kaetav osa ühe lapse kohta ei või ületada 20% Vabariigi Valitsuse kehtestatud palga alammäärast. Osaliste kulude katmiseks vanemate poolt kehtestab valla- või linnavolikogu vanemate kaetava osa määra, mis võib olla diferentseeritud sõltuvalt lapse vanusest, lasteasutuse majandamiskuludest või muudest asjaoludest (KELS § 27 lg 4).

Õppevahendite tasu on seotud alampalgaga, Põhja-Sakala vallas on selleks määraks 5% ning alates 1.septembrist 2020 on lapse kohta 29.20 eurot kuus, 31.augustini 2020.a oli 27 eurot kuus. Vanemad on vabastatud õppevahendite tasu maksmisest alates teisest lapsest, kui ühest perest käib lasteaias kaks või enam last.

2021. a on kavandatud valla eelarvesse kohamaksu laekumisi lapsevanemate poolt kaetava osana 94 689 eurot, s.o 38,2% rohkem kui 2020. aastal.

Lapse toidukulu lasteasutuses katab KELS-i § 27 lg 2 alusel lapsevanem. Lapse toidukulu päevamaksumuse otsustab hoolekogu ja kinnitab direktor. Toidukulude suur tõus võrreldes 2020. aastaga on tingitud COVID-19 lasteaedade sulgemisest ja lisaelarvega vähendati tulubaasi 2020.a.

Laekumine teistelt KOVidelt lasteaia teenuse eest on reguleeritud koolieelse lasteasutuse seaduses (KELS), mis sätestab, et lasteasutuse valla- või linnaeelarvest kaetavate majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulude katmises osalevad täies ulatuses teised vallad või linnad proportsionaalselt nende haldusterritooriumil elavate selles lasteasutuses käivate laste arvuga (KELS § 27 lg 6). Valla- või linnavalitsus kinnitab igaks eelarveaastaks lasteasutuse majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulu arvestusliku maksumuse ühe lapse kohta (KELS § 27 lg 7).

Laekumine teistelt KOVidelt haridusteenuse eest on reguleeritud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (PGS § 83 lg 1), mis sätestab, et munitsipaalkooli tegevuskulude katmises osalevad täies ulatuses teised vallad või linnad proportsionaalselt selles koolis õppivate õpilaste arvuga, kelle rahvastikuregistri järgne elukoht asub nende valdade või linnade haldusterritooriumil. Põhja-Sakala vald teavitab munitsipaalkoolide tegevuskulude katmises osalevatele valdadele ja linnadele igal aastal õppekoha tegevuskulu arvestusliku maksumuse ühe õpilase kohta. Õppekoha tegevuskulu arvestuslik maksumus õpilase kohta saadakse linna munitsipaalkoolide eelarveaastaks planeeritavate tegevuskulude summa jagamisel linna territooriumil asuvates munitsipaalkoolides õppivate õpilaste arvuga eelarveaastale eelneva aasta 10. novembri seisuga hariduse infosüsteemi alusel.

Õpilaste põhiõppe õppetasu huvikoolides on reguleeritud huvikooli seaduse ning Põhja-Sakala Vallavalituse korraldustega. Suure-Jaani Huvikooli õppemaks on 15 eurot kuus, õppeperiood 9 kuud.

Suure-Jaani Huvikoolis õpib 31. oktoobri seisuga 77 õpilast. Võhma Muusikakooli õppetasu suurus on 14 eurot ja eelkoolis 8 eurot kuus. Ühest perest kahe või enam lapse õppimisel on õppetasu 50% soodustus. Võhma Muusikakoolis õpib 31.oktoobri seisuga 30 õpilast.

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve 2021	Muutus 2021/2020
	961 577	1 256 537	1 133 556	-9,8%
Tulu koolitusteenuse osutamisest	101 607	104 700	100 000	-4,5%
Olustvere lasteaed „Piilu“	443	0	0	0,0%
Suure-Jaani lasteaed „Sipsik“	885	0	0	0,0%
Vastemõisa lasteaed „Päevalill“	2 656	0	0	0,0%
Koolide kuludes osalemine	97 173	104 700	100 000	-4,5%
Suure-Jaani Kool - Tääksi tegutsemiskoht	450	0	0	0,0%
Koolieelsete lasteasutuste kohatasu	219 892	218 507	244 689	12,0%
Lasteaia kuludes osalemine	140 657	150 000	150 000	0,0%
Kõidama lasteaed „Traksik“	6 912	6 300	9 100	44,4%

Kõpu lasteaed	4 779	3 820	5 500	44,0%
Olustvere lasteaed „Piilu“	12 382	9 600	14 500	51,0%
Suure-Jaani lasteaed „Sipsik“	16 326	13 520	19 120	41,4%
Vastemõisa lasteaed „Päevalill“	9 470	8 690	10 440	20,1%
Võhma Lasteaed „Mänguveski“	13 072	13 040	17 500	34,2%
Kirivere Kooli lasteaed "Tähekild"	8 286	7 587	10 429	37,5%
Suure-Jaani Kool - Tääksi tegutsemiskoht	4 247	3 400	4 050	19,1%
Suure-Jaani Kool - Sürgavere tegutsemiskoht	3 761	2 550	4 050	58,8%
Tasu toitlustamiskuludeks	111 403	78 056	110 138	41,1%
Kõidama lasteaed „Traksik“	8 175	6 220	9 520	53,1%
Olustvere lasteaed „Piilu“	9 873	7 600	11 840	55,8%
Suure-Jaani lasteaed "Sipsik"	14 032	11 560	15 960	38,1%
Võhma lasteaed „Mänguveski“	10 835	8 170	16 170	97,9%
Kirivere Kooli lasteaed "Tähekild"	11 328	8 194	11 400	39,1%
Lahmuse Kool	609	334		-100,0%
Kõpu Põhikool	25 305	14 321	13 428	-6,2%
Võhma Kool	2 669	1 337	2 000	49,6%
Suure-Jaani Kool	28 577	20 320	29 820	46,8%
Muud tulud haridusalasest tegevusest	135 939	162 515	164 270	1,1%
Olustvere lasteaed „Piilu“	579	20	0	-100,0%
Kõpu Põhikool	22 945	13 000	16 000	23,1%
Suure-Jaani Gümnaasium	234	0	0	0,0%
Gümnaasiumi huvikool	10 500	9 500	9 500	0,0%
Suure-Jaani Kool	38 161	37 823	30 000	-20,7%
Suure-Jaani Kool - Tääksi tegutsemiskoht	5 548	3 844	5 000	30,1%
Suure-Jaani Kool - Sürgavere tegutsemiskoht	13 446	7 025	10 000	42,3%
Suure-Jaani Kool - Vastemõisa tegutsemiskoht	265	109	270	147,7%
Suure-Jaani Kooli baar	25 191	16 000	21 000	31,3%
Lahmuse Kool	16 267	72 813	70 000	-3,9%
Võhma Muusikakool	2 804	2 381	2 500	5,0%
Spordibaaside ja spordikomplekside tulud	3 440	4 300	5 500	27,9%
Suure-Jaani Kool	3 010	2 800	3 500	25,0%

Suure-Jaani Kool - Tääksi tegutsemiskoht	430	1 500	2 000	33,3%
Muud tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	2 038	0	2 000	0,0%
Võhma Kool	783	0	2 000	0,0%
Suure-Jaani Kool - Tääksi tegutsemiskoht	1 255	0	0	0,0%
Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	7 047	70 660	48 931	-30,8%
Kõidama lasteaed „Traksik“	1 431	519	0	-100,0%
Olustvere lasteaed „Piilu“	4 954	624	0	-100,0%
Suure-Jaani lasteaed „Sipsik“	2 313	852	0	-100,0%
Vastemõisa lasteaed „Päevalill“	1 588	378	0	-100,0%
Võhma lasteaed „Mänguveski“	1 135	300	300	0,0%
Kirivere Kool	3 758	2 101	0	-100,0%
Kõpu Põhikool	1 189	1 726	0	-100,0%
Olustvere Põhikool	3 217	2 384	0	-100,0%
Suure-Jaani Gümnaasium	1 464	53 509	48 631	-9,1%
Gümnaasiumi huvikool	660	0	0	0,0%
Võhma Kool	3 360	0	0	0,0%
Suure-Jaani Kool	10 464	7 136	0	-100,0%
Suure-Jaani Kool - Tääksi tegutsemiskoht	103	0	0	0,0%
Suure-Jaani Kool - Vastemõisa tegutsemiskoht	0	670	0	-100,0%
Lahmuse Kool	28 589	462	0	-100,0%
Välismaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	53 889	2 070	0	-100,0%
Kõidama lasteaed „Traksik“	454	129	0	-100,0%
Olustvere lasteaed „Piilu“	573	143	0	-100,0%
Suure-Jaani lasteaed „Sipsik“	13 967	121	0	-100,0%
Vastemõisa lasteaed „Päevalill“	258	95	0	-100,0%
Võhma lasteaed „Mänguveski“	809	176	0	-100,0%
Kirivere Kool	758	235	0	-100,0%
Kõpu Põhikool	30 277	263	0	-100,0%
Olustvere Põhikool	297	133	0	-100,0%
Võhma Kool	4 475	204	0	-100,0%
Suure-Jaani Kool	2 021	569	0	-100,0%

Välismaise sihtfinantseerimise kaasfinantseerimine tegevuskuludeks	2 322	3 540	0	-100,0%
Kõidama lasteaed „Traksik“	142	337	0	-100,0%
Olustvere lasteaed „Piilu“	155	341	0	-100,0%
Suure-Jaani lasteaed „Sipsik“	145	416	0	-100,0%
Vastemõisa lasteaed „Päevalill“	52	230	0	-100,0%
Võhma lasteaed „Mänguveski“	208	172	0	-100,0%
Kirivere Kool	252	446	0	-100,0%
Kõpu Põhikool	65	192	0	-100,0%
Olustvere Põhikool	47	131	0	-100,0%
Võhma Kool	828	198	0	-100,0%
Suure-Jaani Kool	428	1 078	0	-100,0%
Saadud tegevustoetused	324000	612189	458028	-25,2%
Suure-Jaani Gümnaasium	0	1 481	0	-100,0%
Lahmuse Kool	324000	610 708	458 028	-25,0%

Lahmuse Kooli ülevõtmisega Haridus- ja Teadusministeeriumilt alates 1. septembrist 2019. aastal tõusid põhitegevuse tulud. Spordibaasi tulu tõus 27,9%, s.o 1 200 eurot, suurenenud on suviste huvilaagrite spordibaaside kasutamine.

Sihtfinantseerimise tegevustoetus antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest. Toetuse saaja võib seda kasutada suuremal määral oma äranägemisel, sh kas tegevuskulude või investeeringute soetamiseks. Toetusega võib kaasnedä aruandlus tehtud kulutuste kohta, kuid see võib ka puududa. Eelarveaasta lõpuks järelejäänud raha võib nõuda tagasi, kuid sageli jäetakse see saajale järgmise perioodi kulutuste katteks. Tegevustoetused laekuvad finantseerimiseelarvesse.

Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve 2021	Muutus 2021/2020
	158 803	87 718	68 835	-21,5%
Muud tulud haridusalasest tegevusest	300	0	0	0,0%
Noortekeskused	300	0	0	0,0%
Raamatukogude tasulised teenused	98	160	240	50,0%
Kõo Raamatukogu	51	80	50	-37,5%

Suure-Jaani Raamatukogu	47	80	150	87,5%
Võhma Raamatukogu			40	0,0%
Rahva-ja kultuurimajade tasulised teenused	72 039	29 331	39 700	35,4%
Kultuuriüritused	54 142	23 575	0	-100,0%
Pilistvere Rahvamaja	1 077	666	500	-24,9%
Paala Rahvamaja	534	500	500	0,0%
Suure-Jaani Kultuurimaja	13 354	1 100	34 000	3090,0%
Sürgavere Kultuurimaja	115	100	200	100,0%
Vastemõisa Rahvamaja	1 188	1 390	2 500	79,9%
Võhma Vaba Aja Keskus	1 629	2 000	2 000	0,0%
Muuseumide ja näituste tasulised teenused	313	50	0	-100,0%
Suure-Jaani Kultuurimaja	313	50	0	-100,0%
Reklaami müügi tulud	2 703	2 300	2 000	-13,0%
Ajaleht	2 703	2 300	2 000	-13,0%
Spordibaaside ja spordikomplekside tulud	0	4 410	0	-100,0%
Spordiüritused	0	4 410	0	-100,0%
Sürgavere Spordihoone	0	0	0	0,0%
Muud tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	27 547	15 767	21 150	34,1%
Spordiüritused	500	0	0	0,0%
Kõpu Spordihoone	2 949	400	2 000	400,0%
Sürgavere Spordihoone	12 484	9 000	9 000	0,0%
Noortekeskused	2 304	1 500	1 500	0,0%
Kõo Noortekeskus	60	110	150	36,4%
Seikluslaager	900	1 000	3 125	212,5%
Korvpallikool		607	607	0,0%
Noorsooüritused	5 280	1 270	2 118	66,8%
Puhkelaager	2 450	1 230	1 970	60,2%
Töölaager	620	650	680	4,6%
Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	54 302	32 700	2 745	-91,6%
Spordiüritused	350	500	0	-100,0%
Noortekeskused	17 589	10 019	0	-100,0%
Noorsooüritused	1 000	0	0	0,0%
Töölaager	9 517	10 284	0	-100,0%
Kultuuriüritused	6 400	8 020	0	-100,0%

Pilistvere Rahvamaja	2 040	600	0	-100,0%
Paala Rahvamaja	640	0	0	0,0%
Suure-Jaani Kultuurimaja	10 147	2 272	1 740	-23,4%
Sürgavere Kultuurimaja	640	0	0	0,0%
Vastemõisa Rahvamaja	4 260	0	0	0,0%
Võhma Vaba Aja Keskus	1 720	1 005	1 005	0,0%
Välismaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 500	3 000	3 000	0,0%
Pilistvere Rahvamaja		3 000	3 000	0,0%
Võhma Vaba Aja Keskus	1 500	0	0	0,0%

Raamatukogu tulud laekuvad järgmiste tasulistest teenuste eest: tasu teaviku tagastamisega viivitamise eest, koopiate valmistamine, skaneerimine, arvutiväljatrükk, ruumide kasutusse andmine, vanade raamatute müük.

Rahva- ja kultuurimajade tasuliste teenuste suurim langus on kultuuriüritused 100%, s.o 23 575 eurot. Kultuuriürituste alt viidi Suure-Jaani Muusikapäevade tulud Suure-Jaani Kultuurimaja eelarvesse ja Võhma Linnapäevad Võhma Vaba Aja Keskuse eelarvesse.

Kõpu Spordihoone tulude tõus 400%, s.o 1600 eurot 2021. aastal on tingitud 2020. aasta lisaelarvest tuleneva eelarve vähendusest COVID- 19 piirangutest.

Tulud tervishoiuasest tegevusest

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve 2021	Muutus 2021/2020
	384 506	377 141	426 701	13,1%
Muud tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	379 156	325 440	375 000	15,2%
Suure-Jaani Tervisekoda	379 156	325 440	375 000	15,2%
Tervisekeskus				0,0%
Muud tulud tervishoiust	0	51 701	51 701	0,0%
Tervisekeskus	0	51 701	51 701	0,0%
Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	5 350	0	0	0,0%
Suure-Jaani Tervisekoda	5 350	0	0	0,0%

Nii nagu paljusid tulude 25510 muutusi mõjutab COVID-19 nii ka Suure-Jaani Tervisekoja tulude tõus 2021.aastal on tingitud 2020.aasta tulude vähendamisest.

Üldmajandus alasest tegevusest

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve 2021	Muutus 2021/2020
Muud kultuuri- ja kunstiasutuste tulud	900	900	415	-53,9%
Kõpu Külustuskeskus	900	900	415	-53,9%

Kõpu Külustuskeskuse tulud on planeeritud ruumide rendist ja meenete müügist.

Sotsiaalvaldkond

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve 2021	Muutus 2021/2020
	393 775	401 422	315 600	-21,4%
Üldhooldekodude tulud	343 084	350 672	264 850	-24,5%
Kõpu Hooldekodu	117 530	109 975	21 250	-80,7%
Pilistvere Hooldekodu	225 554	240 697	243 600	1,2%
Päevakeskuste tulud	244	300	1 000	233,3%
Võhma Päevakeskus	244	300	1 000	233,3%
Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	50 491	50 750	50 750	0,0%
Võhma Päevakeskus	50 491	50 750	50 750	0,0%
Välismaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	200	0	0	0,0%
Pilistvere Hooldekodu	200	0	0	0,0%

Hooldekodu põhitegevus on iseseisva eluga mitte toimetulevate vanurite ja puuetega inimeste eale ja seisundile vastav hooldamine: arstiabi korraldamine, põetamine, rehabilitatsioon. Päevakeskuse külastajatele pakutakse toitlustamist, pesemisteenust koos transpordiga ning pesupesemise teenust.

Võhma Päevakeskuse põhieesmärgiks on päevakeskuse ruumides huvitegevuse korraldamine. Tasuta teenustena pakutakse võimalust osaleda ringide töös, kasutada ajakirjandust. Tasulise teenusena pakutakse duši- ja pesupesemisteenust.

Kõu Hooldekodu 2021.aasta tulude langus on tingitud hooldekodu sulgemisest 28.veebbruarist 2021. Kõpu Hooldekodu kasutuses olev hoone rekonstrueeritakse eluasemeteenuse ja teiste sotsiaal- ja avalike teenuste osutamiseks ning hoone rekonstrueerimisega seotud tööde projektides kannab see nimetust Kõpu Sotsiaalteenuste Keskus.

Toetus- ja tasandusfond

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve 2021	Muutus 2021/2020
	4 357 537	5 508 800	4 922 258	-11%
Kohaliku omavalitsuse toetusfond	3 088 200	4 005 063	3 418 521	-15%
Kohaliku omavalitsuse tasandusfond	1 269 337	1 503 737	1 503 737	0%

Teise suurema tulurühma moodustavad saadavad toetused. Tasandusfond on mõeldud valdade ja linnade eelarveliste võimaluste ühtlustamiseks: on ette nähtud toetusvahendid nõrgema tulubaasiga kohalikele omavalitsustele. Tasandusfondi eesmärk on ühtlustada võimalusi avalike teenuste osutamisel.

Toetusfond toetab kohalikke omavalitsusi konkreetsete ülesannete täitmisel. Toetust antakse üldistel alustel taotlusi kogumata ning arvestuse aluseks on parameetrite hinded (ühiku maksumus) eurodes: ühe lapse, kooliealise, tööealise, vanuri, arvestusliku teepikkuse ja hooldatava või hooldajateenust saava puudega isiku kohta. Arvestuslik keskmine tegevuskulu saadakse statistiliste näitajate ning ühiku maksumuse korrutiste summeerimisega. Arvestuse alused on kättesaadavad rahandusministeeriumi kodulehel aadressil:

<https://www.rahandusministeerium.ee/et/kov/finantseerimine>.

Toetusfondist hariduskuludeks määratud vahendite jaotamise peamine põhimõte seisneb kulupõhiselt minimaalselt vajalike moodustatavate klassidega seotud õpetamiskulude finantseerimise tagamises. Riik toetab täiendavalt hariduslike erivajadustega (HEV) laste õpet ja tugispetsialistide tööd. Õpilaste toitlustamiseks üldhariduskoolides annab riik 1 eurot õpilase toidupäeva kohta. Toimetulekutoetuste summa arvutamise aluseks on sotsiaalhoolekande seaduse § 156, mille kohaselt riigieelarvest eraldatakse valla- ja linnavalitsustele vahendeid üksi elavatele isikutele ja perekondadele puuduse korral sotsiaaltoetuste maksmiseks, lähtuvalt Riigikogu kehtestatud toimetulekupiirist ja sotsiaalhoolekande seadusega kehtestatud toimetulekutoetuse maksmise tingimustest; toetatakse asendushoolduse korraldamist ja eraldatakse vahendid matusetootuseks. Omavalitsused korraldavad alates 2018. aastast perekonnaseisutoiminguid.

Kulude eelarveosa

Üldised valitsussektori teenused

Majandamiskuludesse on arvestatud volikogu istungite ja volikogu komisjonide koosolekute läbiviimise kulud, volikogu esinduskulud, volikogu liikmete lähetuskulud.

Vallavalitsuse personalikuludesse on arvestatud vallavanema, piirkonnajuhtide, teenistujate palgafond. Majandamiskuludesse on arvestatud vallavalitsuse administreerimiskulud (side-, posti-, pangateenused, esindus- ja vastuvõtukulud, arvestus- ja auditeerimisteenused, personaliteenused ning e-arvestusteemi haldamiskulud), vallavalitsuse teenistujate lähetus- ja koolituskulud, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud, inventari kulud ning töötervishoiukulud.

Alljärgnevas tabelis on esitatud kulud tegevusalade lõikes. Sealt on näha ülalkirjeldatud reservfondi kavandamine üldvalitsemise tegevusalas, kuid täitmine vastavalt tegelikele kuludele Reservfondi eelarvet kajastatakse eelarves muude tegevuskuludena. Reservfondist kulu tekkimisel suunatakse esitatud taotluse alusel valitsuse korraldusega vahendid reservfondist vastava valdkonna või asutuse eelarvesse. Põhja-Sakala valla eelarves planeeritakse eraldi põhitegevuse kuluna reservfond ettenägematute väljaminekute tegemiseks 1% ulatuses eelarve põhitegevuse kulude mahust. Vallavalitsus eraldab reservfondist vahendeid sihtotstarbeliselt. 2021. aastal on Põhja-Sakala valla reservfondi planeeritud 131 010 eurot (summa täpsustatakse pärast riigieelarve vastuvõtmist).

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve projekt 2021	Muutus 2021/2020
	1 255 618	1 730 137	1 723 329	-0,4%
Volikogu	39 090	60 715	60 715	0,0%
Vallavalitsus	1 075 045	1 279 280	1 400 070	9,4%
Reservfond	25 510	274 708	131 010	-52,3%
Valimised	34 588	0	16 100	100,0%
Muud üldised teenused	48 335	48 000	48 000	0,0%
Valitsussektori teenused	33 050	67 434	67 434	0,0%

Muude üldiste teenuste osas on planeeritud Viljandimaa Omavalitsuste Liidu, Eesti Linnade ja Valdade Liidu, MTÜ Rohelise Jõeama Koostöökogu ning MTÜ'le Mõisakoolide Ühendus ja MTÜ'le Võrtsjärve Ühenduse liikmemaks.

Avalik kord ja julgeolek

Arvestatud on Põhja-Sakala valla turvakaamerate süsteemi korrashoiukulud ja abipolitseinike tegevuseks vajalike majandamiskulude hüvitamine.

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve 2021	Muutus 2021/2020
	1 578	13 900	14 500	4%
Politsei	0	2 400	3 000	25%
Päästeteenistus	1 578	1 500	1 500	0%
Muu avalik kord	0	10 000	10 000	0%

Majandus

Reformimata riigimaade munitsipaalomandisse taotlemine (valla kinnistutega piirnevad ja valla vajalikud maaribad/siilud, peremehetute varade hooned, millel puuduvad pärijad). Muude maakorraldustoimingute läbiviimine – sisaldab kinnisasjade osade jagamist või vahetamist, kinnisasjade liitmist, notaritehingute sõlmimist maade omandamiseks, Piiriprotokollide, katastriüksuseplaanide tõestatud koopiaste tellimist Maa-ametist. Topo-geodeetiliste uuringute ning teostusmöödistuste tellimine. Sisaldab maa-ala situatsiooni ning infrastruktuuride asukohti täpsustavate aluskaartide koostamist ruumiandmete saamiseks ehitisregistrisse ning maamöödutöid piiripunktide asukohtade kindlaksmääramiseks ja piiride kulgemise väljaselgitamiseks ning geoinfosüsteemide kulud Teede ja maade korrastamisega kaasneb Põhja-Sakala teede ja maade põhivara korrastus.

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve 2021	Muutus 2021/2020
	346 403	349 650	338 778	-3%
Teed	245 284	235 800	235 800	0%
Ühistranspordi korraldus	49 748	49 230	49 230	0%
Turism	126	400	27 400	6750%
Kõpu Külustuskeskus	21 349	24 020	20 148	-16%
Muu majandus ettevõtlus	29 895	40 200	6 200	-85%

Eelarvesse on majandamiskuludesse arvestatud teede ja tänavate perioodilised hooldus- ja remonttööd (sh löökaukude likvideerimine, greiderdamine, järelevalveteenuse osutamine) vastavalt teehoiukavale. Kruuskattega teede ja platside tolmuwabade katete ehitus, aluse ehitus koos pindamisega ning freespuruga katmine.

Ühistranspordi korralduses on arvestatud töötasufond ja bussiga seotud kulud.

Turismi eelarvesse on planeeritud viidastamine ning infotahvlite kulud, osalus ühisprojekti „Koostöö arendamine ja ühtse külastustaristu rajamine Soomaa piirkonnas“. Valla infomaterjalide trükk.

Kõpu Külastuskeskuse majanduskuludesse on arvestatud töötasufond, küte, elekter ja korrashoiu materjalid.

Muu majandus ettevõtluse kulude langus on seotud „Tööstusala“ projektiga seotud kulude vähenemisest.

Keskkonnakaitse

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve 2021	Muutus 2021/2020
	239 551	301 184	285 763	-5%
Jäätmekäitlus	64 199	64 070	64 458	1%
Haljastus	156 514	189 674	175 865	-7%
Muu keskkonnakaitse	18 838	47 440	45 440	-4%

Keskkonnakaitse eelarve moodustub jäätmekäitluse, haljastuse ja muu keskkonnakaitse alaeelarvetest.

Jäätmekäitluse alaeelarve jaguneb erinevateks valdkondlikeks kuludeks:

- MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskuse liikmemaks (6768,55 eurot);
- Suure-Jaani jäätmejaama haldamine – vastavalt hankele haldajaks Epler & Lorenz AS kuni 28.02.2021, edasine selgub MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskuse poolt korraldatava hanke tulemusena;
- Võhma jäätmejaama haldamine – haldajaks AS Eesti Keskkonnateenused (hankeleping kehtib kuni 01.12.2022);
- Ohtlike jäätmete kogumine elanikelt nii jäätme- kui ka keskkonnajaamades (Kõo ja Olustvere) ja vastavalt SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetusvoorudele ka kogumisringidel;
- Üleüldine jäätmehoolduse korraldamine, sh ebaseaduslike prügi ladestuspaikade likvideerimine, avalike vanapaberi konteinerite rentimine ja tühjendamine, valdkondliku infomaterjali koostamine jne.

Haljastuse alaeelarvesse on koondatud peamiselt valla avalike haljasalade heakorraga seonduvad kulud. Haljasalade hoolduseks sihtfinantseerime vastavalt piirkondadele valla haldusettevõtteid (AS Suure-Jaani Haldus ja AS Võhma ELKO) ja EELK Pilstvere Andrease Kogudust.

AS'iga Suure-Jaani Haldus sõlmitava sihtotstarbelise toetuslepingu sisuks haljastuse alaeelarves on haljasalade hooldus vastavalt lepingu lisadele (haljasalade hoolduse üldnõuded, sh intensiivsus, haljasalade loetelu) ja bussijaamade koristamine ning hooldamine.

AS'iga Võhma ELKO sõlmitava sihtotstarbelise toetuslepingu sisuks haljastuse alaeelarves on Võhma linna haljastus, teede, tänavate (v.a. pindamised ja teearendused) ja platside hooldustööd, mööbli remont ning Kõo piirkonna haljastusega seonduvad tööd.

EELK Pilistvere Andree kogudusega sõlmitava koostöölepingu sisuks on Pilistvere piirkonna avalike haljasalade hooldamine (2000 eurot).

Lisaks on iga-aastaselt planeeritud alaeelarvesse vahendid järgmisteks tegevusteks:

- Kõpu piirkonna haljastuse ja heakorruga seonduvateks töödeks – haljasalade niitmine, trimmerdamine, küte ja muud tarvikud;
- parkide, puhkekohtade ja mälestusmärkide korrashoid Suure-Jaani linnas (nt lillede istutamine, põõsaste pügamine Kondase pargis ja bussijaamas);
- konkursi „Kaunis Kodu” korraldamine;
- heakorratöötaja töötasufond Kõos.

Haldusettevõtete sihtfinantseerimist on võrreldes 2020. aasta eelarvega vähendatud.

Muu keskkonnakaitse alaeelarve kuludesse on planeeritud hulkuvate loomade püüdmise, pidamise ja hukkamise korraldamise kulud (Varjupaikade MTÜga sõlmitud hankelting, igakuine tasu moodustub püütmisest ja teenuste kuludest), lemmikloomaregistrite kulud, ohtlike puude raie ja munitsipaaljärvede hooldus (prügi, niitmine, veeanalüüsid).

Elamumajandus

Elamumajanduse arendamise kuludesse on planeeritud valla korterite remont ja hooldus, muu elamumajanduse alla Kõo sauna kulud. AS-ile Võhma ELKO sihtfinantseerimisena linna jõulupuu, kaunistused, saun, kaamerad ja remondimehe kulud.

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve 2021	Muutus 2021/2020
	290 603	358 415	338 083	-6%
Elamumajandus	45 158	80 961	69 645	-14%
Veevarustus	87 652	124 836	121 320	-3%
Tänavavalgustus	85 058	80 000	74 500	-7%
Kalmistud	72 734	72 618	72 618	0%

Tänavavalgustuseks on planeeritud AS-ile Suure-Jaani Haldus, AS-ile Võhma ELKO, Kõole ja Kõpule sihtfinantseerimist.

Kalmistute ja muudesse majanduskuludesse on planeeritud sihtfinantseerimisena AS-ile Suure-Jaani Haldus kalmistute hooldamiseks Suure-Jaanis ja kalmistuprogrammi Haudi rent ning hooldus Suure-Jaani ja Kõpu kalmistul.

Sihtfinantseerimine AS-ile Võhma ELKO Arussaare kalmistu hooldamiseks.

Veemajandusse on planeeritud 120 000 eurot hajaasustuse veeprojekti kuludeks ja Kõo pumbamaja elektrile 1 000 eurot.

Tervishoid

Suure-Jaani Tervisekoja, perearsti ja Tervisekeskuse eelarvesse on planeeritud majanduskulud koos töötasufondiga.

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve 2021	Muutus 2021/2020
	680 903	523 781	542 026	3%
Perearst	7 889	7 742	7 742	0%
Suure-Jaani Tervisekoda	673 014	409 125	432 989	6%
Tervisekeskus	0	106 914	101 295	-5%

Vabaaeg, kultuur ja religioon

Spordiürituste eelarve kasv on tingitud palgafondi kasvust. 2020.aastal valmis Suure-Jaani staadioni maja kuhu võetakse tööle koristaja.

Noortekeskuse (sh Võhma ja Kõo) kulude eelarve tõus on tingitud palgafondi tõusust.

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve 2021	Muutus 2021/2020
	1 217 158	1 128 321	1 186 743	5%
Spordiüritused	61 320	63 651	66 829	5%
Kõpu Spordihoone	79 718	65 001	63 412	-2%
Sürgavere Spordihoone	53 994	56 122	56 122	0%
Noortekeskused	94 708	86 980	105 699	22%
Kõo Noortekeskus	10 367	10 437	12 217	17%
Võhma Noortetuba		15 239	18 650	22%
Seltsitegevus	45 103	46 770	51 700	11%
Seikluslaager	5 222	3 568	5 693	60%
Korvpallikool	95	3 847	3 847	0%
Noorsooüritused	15 416	9 425	15 122	60%

Puhkelaager	4 430	3 677	4 270	16%
Töölaager	17 655	27 687	17 433	-37%
Kõo Raamatukogu	35 500	38 877	40 839	5%
Kõpu Raamatukogu	18 355	18 291	16 248	-11%
Suure-Jaani Raamatukogu	142 397	138 640	143 658	4%
Võhma Raamatukogu	46 386	41 390	43 250	4%
Kultuuriüritused	75 722	48 417	11 300	-77%
Pilistvere Rahvamaja	63 215	54 423	55 606	2%
Paala Rahvamaja	39 783	40 291	42 309	5%
Suure-Jaani Kultuurimaja	104 665	100 733	146 858	46%
Sürgavere Kultuurimaja	12 538	18 006	17 478	-3%
Vastemõisa Rahvamaja	105 168	86 055	98 895	15%
Võhma Vaba Aja Keskus	112 771	105 134	111 348	6%
Ajaleht	33 643	33 660	33 660	0%
Religioon	38 988	12 000	4 300	-64%

Enamus 2021. aasta eelarvete tõus on tingitud COVID-19 kulude piirangust 2020.aastal.

Valdkond „Vaba aeg“ on arvestatud kulud järgmiselt: spordivaldkonna hallatavad asutused ning spordiürituste korraldamine, sh (profi)sportlaste ja esindusvõistkondade toetamine ning esindusvõistluste korraldamine; noortekeskuste eelarved ning noorsooürituste korraldamine, seiklus-, puhke- ja töölaagrite korraldamine; valla kultuuriasutuste ja raamatukogude eelarved; kultuuriüritused, millest korraldatakse üle vallalisi sündmusi (isetegevuslaste pidu, valla laulu- ja tantsupidu, Muusika Eestimaale koostöölepe Eesti Teatri- ja Muusikaakadeemiaga, MTÜ Eesti Esitajate Liit leping fonogrammide kasutamiseks valla kõikides asutustes, Suure-Jaani Sügislaul Maal Elamise Päev korraldamine Suure-Jaani ja Kõpu piirkonnas, soome-ugri teema-aasta kultuuriprogrammis osalemine, Köleri pargi korrastamine Kõõbral seoses Johann Köleri 195. sünniaastapäevaga, lisaks ootamatud korralduskulud; seltsitegevus, millest toetatakse Põhja-Sakala valla MTÜde ja seltsingute tegevust, jagatakse kogukonnaühendustele ühekordseid toetusi ning projektide kaasfinantseeringuid, lisaks on real Seltsitegevus raha kodanikuühenduste pidulikuks vastuvõtuks ning MTÜde ümarlaua korraldamisteks; Ajaleht – kulud seoses Leole lehe väljaandmisega; Religioon, milles toetatakse koguduste projekte (EELK Suure-Jaani Johannese kogudusele tehtud eraldus projekti kaasfinantseerimiseks on arvestatud Investeeringutesse.)

Kultuuriürituste kulueelarve on vähenenud suursündmuste kulu liikumisega korraldava asutuse eelarvesse, s.t Suure-Jaani Muusikafestivali kulu ja tulu 15 000 on Suure-Jaani Kultuurimaja eelarves ja Võhma Linna Päevade kulu ja tulu 23 000 on Võhma Vaba Aja Keskuse eelarves.

Põhja-Sakala valla tunnustuspreemiate summad (preemiad, lilled) ning vastuvõtukulud on kajastatud Vallavalitsuse üldistes kuludes ning samuti on Vallavalitsuse üldistes kuludes

kajastatud välissuhtlusega seotud kulud (sõpruspiirkondade külastamine, delegatsioonide vastuvõtt).

Haridus

Põhja-Sakala valla haridusvõrk on paindlik ning lapse vajadusi arvestav. Haridus on jätkuvalt suurima osakaaluga valla eelarvest.

Hariduskulude katteks eraldab riik toetusfondis toetust üldhariduskoolide õpetajate, direktorite ja õppealajuhatajate tööjõukuludeks ja nende täiendkoolitusteks, õppekirjanduseks, koolilõunaks ning tõhustatud eritoe tegevuskuludeks. Tegevuskulutoetust õpilastele tõhustatud toe või eritoe rakendamiseks ning tugispetsialistide tööjõukulude katmiseks juhul, kui tugispetsialistidele tagatakse õpetajatele kehtestatud töötasu alammääruga samaväärne töötasu.

	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/2020
Kildu Põhikool	91	84	77	67	56	51	-	-	-	-	-	-
Kirivere Kool	81	78	69	67	66	65	78	78	90	98	110	115
Kõpu Põhikool	51	55	57	51	54	55	52	63	62	66	61	63
Olustvere Põhikool	78	77	77	73	73	65	65	77	81	83	74	73
Suure-Jaani Gümnaasium	359	324	307	301	268	262	44	57	68	63	47	46
sh põhikool	252	232	212	210	202	201	-	-	-	-	-	-
sh gümnaasium	107	92	95	91	66	61	44	57	68	63	47	46
Suure-Jaani Kool	-	-	-	-	-	-	307	284	290	300	325	325
Sürgavere lasteaed- põhikool	96	81	76	63	62	52	-	-	-	-	-	-
Tääksi Põhikool	82	82	70	59	46	35	-	-	-	-	-	-
Võhma Kool	224	222	205	195	185	153	148	138	129	117	114	111
sh põhikool	184	181	163	157	162	141	145	138	129	117	114	111
sh gümnaasium	40	41	42	38	23	12	3	-	-	-	-	-
Kõik kokku	1062	1003	938	876	810	738	694	697	720	727	731	733
sh põhikool	915	870	801	747	721	665	647	640	652	664	684	-
sh gümnaasium	147	133	137	129	89	73	47	57	68	63	47	46

Lahmuse Kool on pikaage kogemusega kool erivajadustega lastele. Kool töötab lihtsustatud- ja toimetuleku õppekava alusel ja on osalisel riiklikul ülalpidamisel: õpilaste toitlustamine ja õppematerjalid on lapsevanemate jaoks tasuta.

	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Kirivere Kool	35	35	38	39	45	40	43	51	50	49	48	38

Kõidama Lasteaed Traksik	30	32	30	29	31	32	25	31	31	30	31	31
Kõpu Põhikool	27	26	25	23	32	31	28	26	24	19	21	22
Olustvere Lasteaed Piilu	44	58	59	58	59	58	60	60	50	54	56	55
Suure-Jaani Kool	-	-	-	-	-	-	19	34	37	36	35	39
Suure-Jaani Lasteaed Sipsik	38	40	40	40	40	40	56	55	72	76	76	76
Sürgavere Lasteaed Vembu	20	19	19	19	20	19	-	-	-	-	-	-
Vastemõisa Lasteaed Päevalill	32	32	30	27	30	31	31	31	39	38	40	39
Võhma Lasteaed Mänguveski	57	48	55	53	43	55	57	66	65	70	70	66
Kokku	283	290	296	288	300	306	319	354	368	372	377	366

Haridusasutuste suurim põhitegevuskulu on personalikulu ca 80%. Majandamiskuludest hõlmab suurema osa koolitoidu kuluks on 308 981 eurot sellest köögipersonalist 51% ja majandamiskulu 49%.

Koolieelsete lasteasutuste õpetajate personalikulude toetuse eesmärk on motiveerida kohalikke omavalitsusüksusi suurendama lasteõpetaja palka. Toetust saab juhul kui lasteõpetaja töötasu on vähemalt 90% õpetaja töötasu alammäärast ning magistrikraadiga lasteõpetajal 100%.

Alushariduse kuludest 1 646 793 eurot on peamine personalikulu 84% ja majandamiskulu 16%.

Noorte huviharidus ja huvitegevuse kuludeks on planeeritud 280 530 eurot, millest toetused 5%, personalikulud 53% ja majandamiskulud 42%.

Koolitranspordile on kavandatud 188 145 eurot, millest 10 000 eurot on sotsiaaltoetused.

Muud haridus, sh hariduse halduse kuludeks on kavandatud 37 247 eurot, mis sisaldab ujumise projekti ja haridusega seotud muid kulusid.

Sotsiaalne kaitse

Valdkonda on arvestatud vahendid sotsiaalhoolekandeteenuste osutamiseks (sh tugiisikuteenus ja lapsehoiuteenus ning peretugevdusprogramm), toetused vallaeelarvest (sh hooldajatoetus, esimest korda kooli mineva lapse koolitoetus, sünnitoetus, laste toitlustustoetus, ühekordsed täiendavad sotsiaaltoetused) ning toetused riigieelarve toetusfondi vahenditest, sh toimetulekutoetus. Toimetulekutoetuse maksmise kulude hüvitamisel riigieelarve toetusfondist kohaliku omavalitsuse üksusele lähtutakse sotsiaalhoolekande seadusest.

Põhja-Sakala vallas on matusetoetuse piirmääraks 250 eurot.

Sotsiaalvaldkonnasisese võimekuse kasvatamisel on märksõnadeks ennetustegevus, spetsialistidest meeskonna komplekteerimine ning kompetentsi kasvatamine.

Toetatakse puuetega inimeste heaolu ja iseseisva toimetuleku tagamist ning elukoha kohandamist nende vajadustele vastavaks.

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve 2021	Muutus 2021/2020
	571 630	688 769	734 490	7%
Hooldajatoetus	42 947	86 966	72 956	-16%
Hooldajatoetus puudega lapsele	5 081			0%
Sotsiaalhoolekande asutused	137 266	150 000	201 300	34%
Eakate sotsiaalhoolekanne	5 613	10 600	10 282	-3%
Sotsiaalabi	293 859	351 198	371 952	6%
Toimetulekutoetus	86 865	90 005	78 000	-13%

Põhja-Sakala vallal on kaks hooldekodu Kõpu ja Pilistvere Hooldekodu. Sotsiaalvaldkonna peamised arendustegevused koostöös majandusosakonnaga on seotud Kõpu Hooldekodu renoveerimisega ja Võhma Kogukonnamaja ehitamisega.

Pilistvere Hooldekodu ei planeeri kohamaksu tõusu 2021. aastal ja majanduskulud võrduvad tegevustuludega, ei vaja valla poolset toetust.

Kõpu Hooldekodu tegevus lõpetatakse 28.02.2021. aastal seose renoveerimisega ja sellest tulenevalt on 71% majanduskulude langus. Kõpu Hooldekodu renoveerimise lõpptähtaeg on november 2021. Uude asutusse on planeeritud kaks töötajat ja asutuse teenushinnad kalkuleeritakse 2021. aastal.

Võhma Päevakeskuses on erihoolekande teenus (igapäevaelu toetamise teenus, toetatud elamise teenus, toetatud töötamise teenus, koduhooldus, invatransporditeenus. Lisaks pesemis- ja pesupesemiseteenust. Võhma Päevakeskuse alluvusse tuleb uus Võhma Kogukonnamaja (Tallinna tn 11a). Võhma Kogukonnamaja personaliks on planeeritud kaks töötajat ja teenushinnad kalkuleeritakse 2021. aastal.

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve 2021	Muutus 2021/2020
	412 672	572 142	458 451	-20%
Kõpu Hooldekodu	113 225	117 426	33 656	-71%
Pilistvere Hooldekodu	203 971	297 744	243 600	-18%
Võhma Päevakeskus	95 476	156 972	181 195	15%

Investeerimistegevus

Investeerimistulud on kokku eelarves saadav sihtfinantseering 1 585 042 eurot, sellest sihtfinantseerimine 1 584 942 eurot ja 100 eurot.

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve 2021	Muutus 2021/2020
Investeerimistegevus kokku	-1 869 216	-2 849 664	-4 096 516	43,8%
põhivara müük	6 000	0	0	
saadav sihtfinantseering	3 282 444	3 531 080	1 584 942	-55,1%
finantstulud	200	200	100	-50,0%
põhivara soetus	-5 098 463	-6 313 421	-5 581 844	-11,6%
aktsiakapitali suurendamine	0	-121	0	
finantskulud	-59 397	-67 402	-99 714	47,9%

Suuremad investeerimisobjektid, mis on eelarvestrateegias ja kavandatakse 2021. aastal:

Võhma-Arussaare kergliiklustee (Võhma-Kirivere kergliiklustee) 1 151 174 eurot
Võhma Kogukonnamaja (Võhma linna Tallinna tn 11a üürielamu) 1 027 128 eurot
Kõpu katlamaja (Kõpu Põhikooli katlamaja vedelgaasküttesüsteemi kasutusrent) 5 599 eurot
Sürgavere Spordihoone ehitus ja sisustus 291 770 eurot
Suure-Jaani lasteaia Sipsik ruumide laienemine vallamaja II korrusele ja sotsiaalosakonnale I korruse ruumide ehitus 290 000 eurot
Suure-Jaani Kooli staadioni rekonstrueerimine 800 000 eurot
Kõpu Sotsiaalteenuste Keskuse hoone energiatõhususe parandamine 774 942 eurot
Kõpu kergliiklustee 51 000 eurot
Põhja-Sakala valla teehoiukava 280 000 eurot
Vastemõisa kergliiklustee (liiklusohhtliku koha ümberehitusega ja Coop kaupluse ehitusega seotud vallapoolsed kohustused) 150 000 eurot
Võhma-Reegoldi kergliiklustee 200 000 eurot
Vastemõisa lasteaia Päevalill laiendamine 55 000
Suure-Jaani Kooli Tääksi tegutsemiskoha küttesüsteemi uuendamine 60 000 eurot
Kõpu kalmistu kiviaed 36 900 eurot
EELK Suure-Jaani Johannese kogudus 34 000 eurot
Suure-Jaani Kultuurimaja laululava 30 000 eurot

Alljärgnevas tabelis on eelarve 2021. aasta investeeringute võrdlus Põhja-Sakala valla eelarvestrateegiaga aastaks 2021:

	Eelarve- strateegia 2021	Eelarve 2021	Muutus võrreldes eelarve- strateegiaga	Muutuse %
Majandus	1 832 174	1 859 674	27 500	1,50%
Elamu- ja kommunaalmajandus	0	90 000	90 000	100,00%
Vabaaeg, kultuur ja religioon	392 670	426 670	34 000	8,66%
Haridus	1 210 599	1 403 430	192 831	15,93%
Sotsiaalne kaitse	1 802 070	1 802 070	0	0,00%
KÕIK KOKKU	5 237 512	5 581 844	344 332	6,57%

Finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus

Finantseerimistehingutes kajastatakse võetud kohustiste (laenud) põhiosa suurendamist laenukohustiste võtmisena ning vähendamist tagasimaksetena. Tabel annab ülevaate laenukohustiste saldodest, nende muutustest ning investeerimistegevusse kuuluvatest laenuintressi- ja korralduskuludest 2021. a. Eelarve aasta laenude intressid on oletuslikud, et anda ülevaadet võimalikest kohustustest.

Vastavalt kehtivale laenugraafikule on 2021. aastal laenu põhiosa tagasimaksed kavandatud 1 247 614 eurot. Laenu on kavandatud võtta eelarve projektis 2021. aastal 3 174 002 eurot investeeringuteks.

	Eelarve täitmine 2019	Eelarve 2020	Eelarve 2021	Muutus 2021/2020
Finantseerimistegevus kokku	504 742	1 398 646	1 926 388	37,73%
laenu võtmine	1 270 000	2 400 000	3 174 002	32,25%
kohustuste tasumine	-765 258	-1 001 354	-1 247 614	24,59%

Alljärgnevas tabelis on eelarve 2021. aasta finantseerimistegevuse võrdlus Põhja-Sakala valla eelarvestrateegiaga aastaks 2021:

	Eelarve- strateegia 2021	Eelarve 2021	Muutus võrreldes eelarve- strateegiaga	Muutuse %
Finantseerimistegevus kokku	2 872 957	1 926 388	-946 569	-32,9%
laenu võtmine	3 620 571	3 174 002	-446 569	-12,3%
kohustuste tasumine	-747 614	-1 247 614	-500 000	66,9%

Vajadusel võetakse laenu 2021. aastal 3 620 571 eurot ja laenu kohustust tasutakse 747 614 eurot. Kohustuste tasumiste erinevus on tingitud eelarve koostamise ajal soovist võtta lühiajalist laenu 500 000 eurot.

Likviidsete varade seis 31.12.2020 oli 897 154 eurot. 2020.aastal laekus COVID-19 investeeringu rahastus Suure-Jaani staadionile 510 000 eurot, mille kulud tekivad 2021. aastal. Ettemaksuna saadud sihtrahad on 157 415 eurot ja jätku investeeringud 556 679 eurot. Laekumata investeeringud 641 565 eurot. Vabu vahendeid 314 624 eurot.

Käesolevale 2021. aasta eelarvele on tehtud muudatusettepanekud, mis on toonud sisse muudatusi eelarves.

Eelarve kogumaht 2021. aastal 20 263 467 eurot pärast eelarve muudatusettepanekuid.

Laenud

Laenu väljaandja või emissiooni korraldaja		Lõpptähtaeg	Põhi-summa	Intressi-määr	Eelarve aastad					
					2019	2020	2021	2022	2023	2024
Laen 5-1/11/15 SA KIK	Ühtekuuluvusfondi projekt vesi ja kanalisatsioon	27.08.2031	956 253	1,5	56 250	56 250	56 250	56 250	56 250	56 250
Intress	Intress				5 714	5 400	5 400	5 400	5 400	5 400
Laen 12-025244-JI Swedbank	Suure-Jaani vesi ja kanalisatsioon ning J. Köleri tänavavalgustus, Suure-Jaani Kultuurimaja rekonstrueerimine	25.03.2022	367 000	1,1	40 823	31 262	41 693	10 486		
Intress	Intress				1 241	803	320	17		
Laen KL-28041653 Danske Bank/LHV Pank	Vastemõisa Rahvamaja renoveerimine ja Aimla optilise kaabli ehitus	15.04.2028	842 600	1,1	71 000	58 273	68 945	69 717	70 498	71 276
Intress	Intress				7 604	6 902	6 119	5 347	4 567	3 788
Laen 2008031727 SEB	Olustvere lasteaia ehitus ja sisustus	15.12.2020	959 275	2,1	83 415	83 418				
Intress	Intress				2 697	920				

Laen TAL1OK/49 Luminor Bank	Lõhavere ravi- ja hooldekeskuse juurdeehitus, renoveerimine	15.08.2020	759 157	1,5	84 377	56 256				
Intress	Intress				1 448	255				
Laen 2017015499 SEB	Suure-Jaani tervise- ja külastuskeskuse ehitus	10.07.2029	2 844 000	1,0	75 432	247 421	249 931	252 307	254 948	257 413
Intress	Intress				7 894	23 291	20 781	18 405	15 764	13 299
Laen 2016018733 SEB Kõo	Valla teed mustkattele	04.10.2021	105 924	1,6	22 691	23 049	19 494			
Intress	Intress				868	510	140			
Laen 2017021967 SEB Kõo	Valla teed mustkattele	19.12.2022	72 000	1,7	14 158	14 392	14 641	14 886		
Intress	Intress				864	630	380	135		
Laen 2017023564 SEB Kõo	Kirivere kooli jalakäijate tee	06.01.2024	90 000	1,7	14 045	14 277	14 525	14 767	15 017	1 261
Intress	Intress				1 129	897	649	407	158	2
Laen 2015010392 SEB Võhma	Võhma linna teed	25.12.2025	500 000	1,0	41 830	41 830	41 830	41 830	41 830	41 830
Intress	Intress				2 399	2 007	1 588	1 190	787	386
Laen 2017014250 SEB Võhma	AS Võhma ELKO aktsiakapitali suurendamine	20.06.2027	100 000	1,0	8 875	8 960	9 055	9 144	9 235	9 326

Intress	Intress				738	653	558	470	378	287
Laen 2015005344 SEB Kõpu	Teed, Kõpu külustuskeskuse II korrus	03.03.2025	85 000	1,1	8 358	8 450	8 549	8 644	8 742	8 839
Intress	Intress				560	468	370	275	177	79
Laen 2018010949 SEB Võhma	Võhma linna tänavate remont ja AS Võhma ELKO aktsiakapitali suurendamine	22.05.2028	151 140	1,0	14 524	14 656	14 805	14 956	15 108	15 259
Intress	Intress				1 363	1 231	1 082	931	779	628
Laen 15-025004-JI Swed Kõpu	Investeeringute (Suure-Kõpu mõis, vesi, kanalisatsioon, külustuskeskus) refinantseerimine	20.04.2025	399 532	1,6	39 400	30 026	40 682	41 338	42 005	42 681
Intress	Intress				3 884	3 258	2 603	1 946	1 279	603
Laen 16-074710-JI Swed Kõpu	Investeeringud (Suure-Kõpu mõis, vesi ja kanalisatsioon)	09.08.2026	80 000	2,0	7 936	8 104	8 272	8 441	8 613	8 787
Intress	Intress				1 252	1 084	916	747	576	401
Laen 17-133301-JI Swed Kõpu	Investeeringud (teed, Kõpu hooldekodu)	20.11.2027	170 000	2,0	17 144	17 484	17 848	18 212	18 583	18 957

Intress	Intress				3 186	2 845	2 482	2 118	1 747	1 373	
Laen 2019018726 SEB	Investeeringud (Suure-Jaani staadionimaja, Võhma kool, tööstusala)	15.09.2029	970 000	1,1		77 894	78 785	79 688	80 563	81 542	
Intress	Intress					10 653	9 771	8 879	8 176	7 101	
Laen 2019025054 SEB	Investeeringud (Võhma kool, tööstusala)	11.12.2020	500 000	0,9		500 000					
Intress	Intress					4 415					
Laen 2020010439 SEB	Investeeringud (Pilistvere Hooldekodu, Suure-Jaani lasteaed Sipsik, Sürgavere Spordihoone)	17.08.2030	2 200 000	1,2			62 309	188 431	191 003	193 324	
Intress	Intress					7 018	27 340	25 719	23 146	20 825	
Laen 2021	Laen 2021		3 620 571	1,1				362 060	362 060	362 060	
Intress	Intress						14 000	29 600	27 000	27 000	
Laen 2022	Laen 2022		227 099	1,1					22 710	22 710	
Intress	Intress								4 165	4 165	
KOKKU põhiosa	Laenu arvestuslik tagasimakse					600 258	1 292 002	747 614	1 191 157	1 197 165	1 191 515
Intress kokku	Intress					42 841	73 240	94 499	101 584	94 099	85 338